

հեղութիւն, . . .» (Գլ. 8, Ե. 22-23):

Կըքսու և բռնակալ մարդիկ ասպարէզ չունին աշխարհի որեւէ մարդի մէջ՝ թէ իսկ հարակի միջացներով ձեռք անցընեն որեւէ զիրք, կամ օգտառն, կամ իշխանութիւն, թող վասահը լուսն թէ որքան ատեն իրենց գրայէն չեն թօթափած կիրքը, ամբարտաւան բռնակալութիւնը, աշդպիսի իշխանութիւնն մը ուշ կամ կանուխ կը վերջանայ աւերագով: Թերեւս առաջին առմիւ յաջողութիւններ առնենան այդպիսիք իրենց բռնակալութեան և ահարեկում դրութեամբ, բայց աւելի ուշ ինքպինքներն պիտի դանեն ապահովարար իրարտաւած և համաշխառած:

Այսուհետեւ վասահ կընաք ըլլալ որ հեղերը պիտի ժառանգին երկիրը, վասնդի անոնք քաղցր ըլլալով ոչ միայն գիտեն գրաւեր ալլոց համակրութիւնը եւ ուժումնալ ալլոց համակրութեամբ, այլ նաևս արգէն իրենք պէտք կ'զգան համակրութեան եւ չեն ուզեր ու չեն կընաք մեալ միայնակ: Անոնք պարտուած պիտի ըլլալին եթէ համակրութիւնը վայելած չըլլալին այլոց, և այլոց համակրութիւնը միայն քաղցրութեամբ եւ հեղութեամբ կարելի է գրաւել: Անոնք պէտք կ'զգան իրերազնութեան եւ համագործակցութեան եւ այդ նպատակին հասնելու համար ամէն չանք չեն խնայեր:

Իրողութիւնները ցայց կուտան թէ անկախ եւ ազատ վիճակը մարգուն անհամական կեանքին համար աւելի վտանգ մըն է քան ընկերակցութեամբ ապրուած կեանքը: Դէպէրը կը հաստատին թէ մրցակցութիւնը ապագայ չունի: Ապագան համագործակցութեան է: Ուր մրցակցութիւն կայ կ'ենթագրուի թէ հռն բռնակալութիւն կայ. համագործակցութիւնը անսեղիստի ուժ մըն է և ան կ'ստեղծուի միայն հեղութեամբ և քաղցրութեամբ: Բռնակալութեան ոգին պէտք է վերջանան այլեւս և անոր անդ պէտք է անցնի քաղցր եւ հեզ ոգին: «Մարդ մարդու գալու կընայ նըանարան մը ըլլալ միայն բարբարս ազգերու, բայց քաղցրակիրթ ազգերու համար ոչ երբեք:

Տեսէ՞ք ահա Սողոսը: Արքան ատեն ան կը ներկայանար իրը բռնաւոր մարդ, ան չկրցաւ ոչ զոք յաղթահարել, բայց ընդհակառակը երր հեղութեան մարդնացում եղող Ցիսուսէն պարտեցաւ յայնամ անիկա զարձաւ սրանչելի Պօղոս առաքեալը. վասնդի ան նախ գիտաց իր անձին իշխան եւ իր սիրոյ անուն անձնողով զիտաց ըլլալ հեղութիւն եւ քաղցրութիւննեւ այդու իրապէս յազմեց աշխարհի եւ թողուց պատմութեան մէջ անմենամեծ յազմողներու յիշատակը եւ իր հոգիովը ժառանգեց երկիրը:

Բայց ինչ որ ամեննեն իրականն է՝ այն ալ Ցիսուսի անձնն է, որ ինքն իսկ իր անձին համար վկայեց բռնաւոր. «Զի հեզ եմ և խոնարհ որտիւ»: (Խր. մի. 29): Իր ձնունդէն դարեր առաջ մարգարէն նսայի ոզնունած է զինք սա գրաւիչ խօսքերով. «Անաւասիկ ծառայ իմ օքնական եղեց նմա, բայտա իմ զար բնիպար անձն իմ և վերալ նորա, և իրունսն

բանուաց նանցէ: Մի՛ աղաղակեսէ և մի՛ վիճեացի, եւ մի՛ ո՛լ լուիցէ արտայու զբարբառ նորա: Չեղեցն չախային մի՛ բեկցէ, եւ զպատրոյին առկայծեալ մի՛ շխուաց, այլ նանցէ ի նեխուարին զիրաւուս: Մի՛ շխուի, եւ մի՛ խորակեսի, մինչև զիցէ յերկի ըզպատամ, եւ յուն նորա կղցի բասապացին: (Խ. մի. 4-4): Եղիսա մարգարէն եւս կանուխէն ողջունեց երբ իր ասելիին մէջ տեսաւ զայն ոչ թէ փոփոքիին մէջ, կամ երկրաշարժին մէջ և կամ կրակին մէջ, այլ գարնանային քաղցր սիրքի հանգարտիկ մրմունչին մէջ: Հմրան բռնաշունչ հողմերն աւերներ կը գործեն ու ամէն ինչ կը ծածկուի ու կը կծկուի ձմրան սառանամնիքին նորութեան ներքեւ: Բայց առա անեւէք մայսիս աս՝ հեղիկ լոյնին բընթեան մէջ ամէն ինչ կինդանութիւն կ'ըստանայ: Ամէն կողմ կեանքն է որ կը վերանիսի. Գարնան տանն է որ կ'սկսի: Հեղութիւնը յազմանակած է:

Երանին թէ գէթ բնութեան սա իսուսն եւ առնելող տեսարաններէն ազգուած ամէնք ալ, առաջնորդող և առաջնորդուող, հոգեւորական եւ աշխարհական. Ըստ Առաքեալի պատուէրին, հեղութիւնը հազնէինք (Խոլ. Գ. 12): Առ ենք կեանքին մէջ միշտ հեղութիւնով ընթանայինք (Եփս. Դ. 2): Ամէն

Խանչեար

Դեմքնութ եզս. Կոնքեան

ՍՈՒԿՐ

Դեռ կը ուղար հետքը ուռն լոյց տեսաւ,
Այս զիւեթին մէջ նինջած, բայց ծաղիկի պէտ,
Անոնք պատիկ առաջոյիս մը ուկեսաւ
Այ ինձի մոր կ'եւելի դ'ան իմ արցունիւ:

Ա նամբային ուր մենաւոր լրախի անցաւ,
Կոյ զայ նորէն ուր աղջիկի պէտ,
Մինչ դուն նեռնուն ես, նանցուաւն արդէն անձայր,
Քո տէսուել հողի լեցու իմ տեսիլէս . . .

Անձնետեւ ալ խուրինն սի բիւեղին

Այ կը ցայց պատիենուուն դուձը միաց,
Պարփակիւով աննուն մարդին ասեղային, —

Դացէ տեսն'ս, մըրբազին մէջ երկուան,
Ա նամբին բոյն եղայական սիրտի մը պէտ
Կը բարախէ, ու կը մարի՛ նեծկըսամէս . . .

Գանիրէ:

Արթէն երնալք

